

El Temps

**Nova
maqueta**

**Nous
opinants**

**Nou
format**

**Nou
Temps**

**Ja al teu
quiosc**

Per fer-te
subscriber entra a
www.eltemps.cat
escriu-nos a
[subscripcions@
eltemps.cat](mailto:subscripcions@eltemps.cat)
o telefona al
902131025.

Us atendrem de
9.00 a 14.00 hores

LA GALERIA

literatura

JOAN D. BEZZONOFF
<http://mitropane.vefblog.net/>

El tapís del rei Manuel

Cada any, com el cicle de les estacions, Manuel Joan i Arinyó té el detall de regalar-nos un nou llibre. El novel·lista de Cullera escriu llibres com un pomer fa pomes, per plagiar Charles Trenet. *Na desconeguda* és el darrer volum de la trilogia dedicada a la seua joventut formada per *Les nits perfumades* i *Com la flor blanca*. Per a mi, aquests tres llibres constitueixen la flor i la nata de la seua novel·lística. La seua obra m'ha recordat el tapís de Bayeux. A cada pàgina, l'autor cus una nova pàgina de felicitat.

Sabem que en Manelet dels dos primers volums de la trilogia per fi ha descobert el gran secret. Per què els homes sempre giren el cap quan caminen pels carrers contra tota prudència? "Jo no m'es-trenava com a *voyeur* amb aquelles mirades picardioses, sinó que havia pres l'alternativa en les bodes i grans celebracions (...). Cap al final del banquet, quan tot gat i mona estava ben animat, m'esmunyia sota la taula i gatejava amunt i avall a la percaça dels millors objectius (...) sempre se't quedava algun entrecuix gravat a la memòria (pàgines 10 i 11)".

Des del començament Joan i Arinyó convida el lector a un espectacle còmic. "Pagat fins a la badoqueria de dir-me com el mític Manolete i l'idolatrada Manuel Benítez, quan de menut algú em preguntava què volia ser quan fóra major, responia sense dubtar-ho: —Torero! —I em quedava tan ample" (pàgina 9). Quan cita Vicent Andrés Estellés, afegeix "La nota de cultura és regal de la casa" (pàgina 93). Un altre acudit: "En 1r n'hi havia un que vam batejar de seguida com 'l'intel·lectual' perquè duia ulleretes redones. Per entendre'ns:

era el viu retrat de Carles Riba als deu anys. Bé que, d'intel·lectual, res de res. Al contrari, no era més ase perquè no s'entrevia" (pàgina 146). Aquesta petita mostra palesa que l'humor de Manuel Joan i Arinyó mai no és agressiu, cínic, amarg. Mai. Amb pudor, el narrador sap transmetre la seua fraternitat, la seua compenetració per la humanitat que pateix. Fins i tot els personatges grotescos troben llur redempció. "Pantaleón era un dels homes més poc agraciats del món. Fins al punt que a

Marsella va quedar segon en un concurs internacional de lletjos. No vull ni pensar com devia ser el guanyador! (...) Pantaleón es guanyava les garrofes amb el mateix ofici que el germà: enllustrador de sabates. Sempre que es referia a ell, deia reverencialment: —El meu germà és el Marqués" (pàgines 40 i 41). M'encanta aquesta barreja d'humor i de tendresa. Aquest festival d'estirabots, aquestes salves de comicitat no amaguen pas la nostàlgia de l'autor. "Açò per si encara hi ha algú

Na desconeguda
MANUEL JOAN I ARINYÓ

El Petit Editor
Picassent, juliol del 2016

que dubta de la força de la paraula, de la màgia literària! La màgia que invoque ara mateix per retornar amb cos i ànima al paradís perdut de la infantesa" (pàgina 31). Quina meravella! Manuel Joan i Arinyó s'obliga a fer-se el pallaso per cortesia, per elegància vital. Per a ell el riure no és cap broma sinó una qüestió ontològica. Cal riure per oblidar de plorar. Ja ho he escrit manta vegada, però tornaré a dir que em fa pena que tants autors valencians encara no estiguin reconeguts a Catalunya. Quan es faran ponts interculturals de debò? El nostre país, sigui quin sigui el lloc on vivim, no pot continuar ignorant la seua meitat.